

Передплата

«РУСЛАНА» вносимо:
в Австрії:

за члнй рік . . . 30 пер.
в рік року . . . 10 пер.
за чверть року . . . 5 пер.
за місяць . . . 1-70 пер.

За гран. ценою:

члнй рік . . . 16 рублів
або 36 франків

в рік року . . . 8 рублів
або 18 франків

Подписное число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Барвеш ми очі і дуку ми впродом: в не новьмем мідості і віри не вловимці.
Бо руске ми серце і віра руска» — В Руславаных псалмях М. Шапковича.

Виходить у Львові що днй
крім неділі і руских свят
о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровського (Хару-
шчини). Експедиция місцева
в Агенції Соколовського в
пасажі Гавсмана.

Рускися звертає сялише
впередіє застереженя.—
Рекламціі неопечатаніє
вільні від порта. — Оголо-
шеня значайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надсланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і пр-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Рускі парламентарні послы на роздорожу.

(Δ) Вислід соймових виборів і парламентарне положене сучасне приневолито руских послів зібрати ся д. 6. с. м. на спільну нараду, про котру ми подали поки що лише ними оповіщений комунікат, застерігаючи собі на пізніше замітки про сю справу.

Рік уже добігає, як рускі послы в побіднім настрою після перших загальних виборів вийшли до нової держ. ради з великими надіями, що там будуть явичком в парламентарній назі і маючи таке важке становище, досягнуть значні успіхи. Таких рожевих надій на надзвичайні успіхи ми не покладали, як деякі нові послы з молодечею буйною уявою, але всеж таки думали, що користуючись зручною союзом з іншими впливовими і могутніми сторонництвими, вспіють рускі послы досягнути найкращі придбання для поступового розвитку руского народу. Ми вказували на те, що лише в союзі з христ. суспільним сторонництвом, наймогутнішим не лише в парламенті, але й в державі, з тою дійсною нині Reichspartei, зможуть Русни досягнути якісь позитивні придбання і тим способом здобути собі значне супроти правительства і поважне становище в парламенті. А такий союз був на наш погляд вказаним як раз для того, що до парламентарної більшості вийшло польське коло, отже лише принадлежністю до сеї більшості, з підмогою христ. суспільників, полудневих Славян і Чехів можна було приневолити польське коло, щоби не станало в поперек полагоді конечних потреб руского народу*). Се було навіть можливе мимо опозиційного становища руских послів, так само як ще недавно і Чехи зазначували опозиційне становище, хоч в раді Корони мали вже своїх представників д-ра Пацака і Форшта. Отже не значило се: Ідм на шлях податливости і опортунізму, як нам докорювали радикальні часописи, але на шлях реальної політики.

Однак ідучи за окликами і напором молодих і горячих послів, і недосвідних, молодих але загорілих редакторів, руский клуб покладав свої надії на німецьких вольнодумців і соціал-демократів

*) В переговорах ведених останніми часами з правительством, переконана ся президія рус. клубу, що о опір польського кола розбивало ся здійснене придбання для Русинів.

і станув на становищу критика і агітатора, оглядаючи ся на дневникарські оклики і візвання до найострійшої опозиції. Під напором тих окликів і візвань устроєно в держ. раді дві демонстрації, одну із співом під проводом д-ра Трильовського, а другу з розбиванем пультів під проводом д-ра Бачинського, котрі нанесли рускій справі велику шкоду і підорвали значне і становище руского клубу, як ми се свого часу вказували. Рускі послы пересвідчили ся, що покладан надії на німецьких вольнодумців, а навіть на соціал-демократів їх вповні завели, що руский клуб опинив ся посеред парламентарних сторонництв відосібненим, як се признав прилюдно в «Ділі» пос. Будзиновский, а хоч президія клубу, вступаючи опісля на дорогу реальної політики, навязала переговори з правительством і центральним і крайним, однак не досягнула ніяких видимих успіхів як раз задля поступованя клубу, зазначеного концертом і розбиванем пультів. Те, що ми перед кількома місяцями висловили, те, за що на нас нац. демокр. редактори метали болотом, зачисляючи нас троха не до ідіотів! прозиваючи збанкротованими політиками, признав тепер в повні з іменним підписом посол др. Евген Левицкий, здає ся, ані «барвічук», ані опортуніст, ані сервіліст і поки що ще не збанкротований політик — в статі «На поворотній точці» в ч. 51 «Діла». Пишучи про демонстрації парламентарні, звертає він справедливо бачність на се, що лише тоді демонстрація може мати успіх, наколи інші партії парламентарні її зрозуміють, бо инакше ліпше вкучити ся за язик, ніж демонструвати. А при тім признає виразно, що така демонстрація більше пошкодить, чим pomoже — як се і стало ся з нашими двома послідніми демонстраційними виступами». (А щож пане Цегельский, чи не мав радції «збанкротований політик», коли про те так само висловив ся вже давнійше?) Не сумніваємо ся ані на хвилю, що такої самої думки були послы Романчук і Василько, котрі таки більше знають ся на політиці як теперішні редактори «Діла» і «Свободи» а навіть, як давнійші редактори Будзиновский, Левицкий, Охримович, або Трильовский, Бачинський і Петрицкий. Сеж нам признавали після перших місяців парламентарної діяльности деякі нові послы, що они инакше уявляли собі держ. раду, бо очевидно у-

являли они собі держ. раду неначеб якась віче в Комарні або в Косові і тому намагали ся приміювати там тактику комарнянську або косівську. От задля того, не згоджуючи ся з такою тактикою, вважаючи її шкідною для успішної діяльности, оп. Романчук і Василько вже не вперший раз, отже й дня 6. с. м. на з'їзді послів заявили, що віддають свої мандати до розпорядимости клубови.

Отсе стає наглядним доказом, що в клубі борють ся дві струї, одна струя позитивної, реальної політики парламентарної, друга струя вічевої тактики бундучних демонстрацій.**). Розуміє ся, що при таких обставинах, які не можуть бути тайною ані для правительства, ані для інших парламент. сторонництв (тут головню визискує се польське коло і московский клуб), становище клубу конечно ослаблює ся на основі добре відомих правил природи. Окрім того вказує на такі відносини в клубі згадана вже статя д-ра Е. Левицкого «На поворотній точці», в котрій він справді признає, що дотеперішня тактика клубу (демонстрації) нанесла лише шкоду, але мимо того намагає ся доказати, що

«для нас Русинів з нашими 25 послами остає ся отже одинокий спосіб впливати з успіхом на правительство, а се борба проти полагоді конечностей державних при визисканю всіх технічних средств, які дає регулямін. Тільки така борба може принести нам в результаті обильніші плоди — розуміє ся, коли буде при тім зручно ведена, й особливо коли її піддержать також інші опозиційні групи, в борбі заинтересовані».

Але як раз в тім ціля тайна, чи піддержать сю боротьбу «інші опозиційні групи», чи ті групи мимо свого опозиційного становища будуть «в борбі (руского клубу) заинтересовані». Дотеперішній досвід поучив нас наглядно якраз о протиннім висліді.

Др. Е. Левицкий числить на те, що відповідні теми і питання, кинені в парламент, діляють як диміт і вказує на язикове питання. Однак як відомо, правительство намагає ся о межити сю справу виключно до Ч-х, отже, чи лученє сеї справи з вислідом галицьких виборів не доведе до подібної безуспішности, як виточуванє університетської бучі при австро-угорській угоді, се полиша-

**) Нехай тут ніхто не пускає нам тумана, що і оп. Василько і Романчук солідарно брали участь в тих демонстраціях. Очевидно, як др. Трильовский почав співати «Ще не вмерла», то приневолит тамтих стати диригентами, коли Бачинський почав розбивати пульты, то й тамті були приневолені притакувати не з переконаня а для солідарности.

ємо самим послам до розваги і порішення. Справедливо вказує др. Е. Левицький, що «для обструкції мусить бути вибраний також відповідний момент», але досвід також поучив, що рускі посли вибрали ся з своїми демонстраціями як раз не в пору і тому они не осягнули успіху а принесли шкоду. А чи тепер буде такий «відповідний момент»? Ми думаємо, що ні, боже тепершня держ. рада бажає працювати, навіть соціялістичний клуб, що стоїть у великій мірі на становищі критика і агітатора, і тому всякі обструкційні змаганя доводили до зєдинень великих сторонництв проти того і до змагань в напрямі застрєня регуляму. Ми згоджуємо ся з д-ром Е. Левицьким що до погляду, «що і ми можемо числити не на плятонічні, але реальні симпатії лише тоді, коли і оскільки покажемо нашу силу в парламенті. Хочемо, щоб заповідяну нам кривду в краю усунено або приневолено Поляків до уступок в нашу користь, то мусимо показати в парламенті таку силу, аби ми стали правительству не вигідні та щоби правительство виділо втім свій інтерес навіть й приборкати дещо Поляків, щоб заспокоїти наші домаганя».

Одначе силу ту покажемо не обструкційними змаганями, котрими можна в тепершнім парламентарнім положеню лише відтручувати від себе парлам. сторонництва, а єднаючись з великими сторонництвами до парлам. праці. Так свого часу маленький руский клуб з сімох Русинів, що творили з полудн. Славянами союз 35 членів і належали до парлам. більшости, приневолив тим способом Поляків і правительство телеграфічною дорогою відкрити тернопільську гімназію, що з виступленєм сего союзу перестала би вступувати парл. більшість. Треба отже змагати до витвореня аналогічного положеня, бо дотепершня тактика, а так само дораджуване д-ром Е. Левицьким не доведе до корисного висліду. Коли отже рускі посли станули на роздорожу перед новою сесією держ. ради, нехай добре призадумують ся над тим, котрою дорогою піти, нехай не руководять ся популярними і високопарними та бундючними окликами, а потребами народу, котрий бажає позитивної і реальної роботи а не демонстрацій хочби як ефектовних».

З нагоди 47-их роковин Тарасових.

В кийській «Раді» подає Гр. Сьогобочний цікаві і зовсім справедливі помічєня «Про наші національні свята» зачерпнені з власного досвіду, з котрими хочемо познакомити і нашу суспільність в Галичині при нагоді нинішних роковин смерти Кобзаря України Руси. Одначе до того додамо і наші з власного досвіду зачерпнені помічєня. І у нас, в Галичині, спершу народні обходи мали ціху інтелігентську, на них збирала ся головно о-свічена верства суспільности. Але пере-годом почали ми, як і на театральні вистави, так і на народні обходи втягати селян і міщан без усякої оплати вступу і се вельми причинило ся до розбудженя национ. свідомости. Селяни і міщани так залюбували ся в тих театральних виставах, що почали з підмогою інтелігенції по місточках та по селах устроювати такі

вистави і обходи. Тепер уже по многих селах, по сільських чигальнях съявляють роковини Тарасові і інші народні обходи, а дешеві виданя творів наших письменників (н. пр. Тов. «Просвіта») доходять і під сільську стріху. Отак би треба і нашим братам на Україні поступати. Товариство «Просвіта» або й поодинокі гуртки народолюбців можуть уладжувати такі обходи і запрошувати селян та міщан, а они небавом так заікають ся і розлюбують ся такими обходами, що будуть громадно до них горнути ся і головно пісня, деклямація та й розумні популярні виклади, причинять ся вельми до розбудженя національної свідомости в широких верствах суспільности. А тепер наводимо, що пише д. Сьогобочний.

Про наші національні свята.

Степень участі народних мас в тому чи иншому національному святі свідчить про рівень культури, рівень національної самосвідомости та самоповаги даного народу, се — аксіома. Аксіома те, що коли який народ знає власну історію, знає свою батьківщину в минулому і сучасному, знає й шанує колишніх і сучасних борців за народний добробут й бере участь у публичному шанованю національних творів, що породила рідна земля, то такий народ є, безперечно народ культурний. І що більшу акцію виявляють народні маси у шанованю своїх геніїв з якої будь сфери, забувши на той час партійні ріжницї, тим вище, значить, рівень культури даного народу.

Чиже можемо ми, Українці, похвалити ся участю нашого народу в таких національних святах? На превеликий жаль — ні. Спостерігаючи ті випадки, коли наші народні маси мали нагоду виявити степень культурного рівня, степень національної самоповаги під час всеукраїнських свят, мусимо прийти до дуже сумних і болючих виводів...

Ще усім памятне бучне свято, що справила Україна в 1903 році, підчас відкритя пам'ятника творцеві нашої Енеїди, або ювілейні свята музичної праці Лисенка, письменницької праці Нечуй-Левицького. Усі памятають, що свята ці мали чисто інтелігентський характер і що український демос не брав у них майже ніякої участі. Поминуло з того часу декілька літ і Україна діждала ся нового національного свята — ювілейного свята блискучого таланта, що дала українська нація в особі артистки Заньковецкої. Свято було бучне й гучне, але було воно, як і свято Котляревского та інших наших національних талантів та творців, теж цілком інтелігентське: голо-су українського демоса знов не було чу-тно, як і на попередніх святах, коли не рахувати одного єдиного сільського представника, і то представника не якоїсь сільської громади, а того невеличкого гуртка на селі, що робить там вистави і який знає особисто Заньковецку. Народ український зоставав ся нічим і глухим до усіх тих культурно-національних свят.

(Конець буде).

Анатоль Вахнянин.

Спомини з життя.

(Дальше).

Професорами нашими були на IV. році (в сім студіюм доместікум) др. богословія Никорович (умний чоловік, але дивак) — викладав канонічне право; Прокопович (духовник, завзятий обрядовець), Левицький (vulgo „Буда“ чоловік добрий але національне зеро) і крилошанин Григорій Гинилевич, що учив нас

славістики — щирій патриот, др. теології і канонів. В Перемишлі жиять питомці в пліло свобідно. Я познакомив ся небавом з проф. гімназії Михайлом Полянським і від него одержував багато українських видавництв. Був се дуже умний чоловік і щирій патриот. Заходячи в его хату я мав нагоду пізнати его образовану жену Юсіфу, рівнож патриотку і маленького сінка его Васька (Василя), що, як медик на віденськїм університеті і товариш віденської «Січи» рвав ся до політичної діяль-ности, а остаточно опинив ся в Сербії. Полянський познакомив мене з поезіями Метлинського, якого він дуже цінив. Перемишль мав вже в сїх літах досить рускої інтелігенції патриотичної: Леонтович Антін, Любовичів ро-дина, Диківський (друкар, що з Гинилевичом видав біблію старого і нового завіта), Маркил Лаврівський (суплент іспитований при гімназії), Баньківський (професор гімназії), о. Турчма-нович (супл. гім.), Федінський (професор), Мик. Устиянович (професор), Царевич (суплент), Кропивницький (директор нормаль. школи). А в околиці жили патриоти: о. Лукасевич (в Вашатичах), его брат, парох в війську, Антін Добрянський (парох Валяви), о. Кошко, о. Ше-хович (батько тепер. совітника суду Шехови-ча), Ба, і Василь Ковальський судий в Пере-мишлі, і здв. Козловський, крвл. Лукашевський, Трулицкий і катехит Юстин Желехівський. До Перемишля не зайшла була ще хитра політи-ка «обрусєня» Богдана Дідицького. Докавом сего факт, що катехит Юстин Желехівський мав в себе на складі всі видавництва українські і продавав їх. А і в книгарни Єлєня (По-ляка) находили ся українські видавництва. Я сам набув собі у Желехівского видавництва українських за 30 зр. У Єлєня купив „Ужинок бідного поля“. Мене спеціяльно шанував дуж-же крвл. Гинелевич і стала ся нечувана річ, що за его відомостию я випечатав в „Пере-мишлянщині“ (календарі в 1863 р.) козотку розвідку (слабоньку) про думку Шевченкову: «Чи не поквнуть нам, небого» (до музи) — фонетичною правописю.

В Перемишлі мусів я з наказу шефа нашого Данила Тянчкєвича зорганізувати «громаду» з гімназійальних учеників. Організація почала ся сим, що я звів до купи спів-ваків учеників, для яких Маркил Лаврівський (з хоршим баритоновим голосом) уложив у-країнські піснї на чотири мужєскі голоси, на основі збірничка „Кочіпінського“.

Ми співали в духовній семінарії (в му-зею), а власти наші мусили се терпіти, позаяк я мав звичає у крвл. Гинелевича. В мурах семінарії залунала вперве козацька пісня „Ой Січ мата“, „Ой став пугач на могилі“ і т. д. До семінарії в гості приїхав случайно Щавний Саламон, молодий святицьник з Тур-чанських гір і привіз нам багато коломийок з сїх сторін (Дідицький видав їх відтак). В громадї учеників визначав ся тоді Теофіль Скобельський. Він перший став носити ся по народному, а за ним надягнули і другі стрій козацькі. Директор Кундек («der deutsche Cul- turträger») мусів помирити ся з національною струєю. Більше лютив ся однакож сим зворотом проф. Фішер. Він секував учеників наро-довців, хоч без успіху. Германізаційна систе-ма клонилась звільна але рішучо в могилу. Могікани германізації мали зійти з поля. Ю-сифинізм чи Марія Терезьянізм доживав сво-го віку. По III-ім році теології зробив я пер-шу прогульку в гори з моїм щирим другом Іваном Войтовичом в его родинні сторони, в Савіцькі гори. Був я тоді в сторонах від Лісь-ка почавши в Торіньску, Щавнім, в Мхаві, в Балигороді, геть аж до Довжиці і Кривого і в другу сторону до Команьчи. В сїх сторонах застав я на мое здивованє (іменно в Торінь-ску) руські доми. В Торіньску в хаті Ярини говорено по руськи. Так само в Довжиці і в Манастірську (під Ліськом) в хаті п. Ямнєв-ского (батька Романа, теперішного сеньора Ставропігії). Тут пізнав я і місцевий діалект гірський і сквапно нотував деякі гопісмата і оригінальні гірські піснї. В Манастірську зайшов я до старого газди Мурдзи і на приспї у не-ю слухав розказів про «Конфедератів», про

се, як Москалі стояли в Ліську проти конфедератів (барських) та оповідання про Кміта, що сидів на замку своїм в Монастирку (руїни замку я оглядав), був власні гроші за короля Августа. Август обляг его в замку, але Кміта виніс якийсь селянин в околоті соломки на гору „Грушку“ і спав ему житя. На основі розказів старого Мурдзи, що тямив ще тих конфедератів, я написав в 1863 р. до „Вечерниць“ оповідання під титулом „Три недолі“. Але не лише я, а всі „громадяне“ молоді стали вже в тих часах збирати народні перекази пісні та казки, щоби пізнавати мову і звичаї народні. В Кривім, приміром, був я на „котах“. З вечера дав ся почувти голос тримбіти. О. Лев Войтович з Кривого (за Тисною) пояснив мені, що тримбітою дано знак, що хтось в селі помер. Таке і було. Я вибрав ся в село, розкинене по горах і провірив з цікавості правду сих слів. Вечером підійшов я від хату, в якій лежав вмерлець на лаві посеред хати, а на диво, побачив я, що довкола лави посідали парібки і дівчата на впереміню колесом на землі і били ся пральниками по босах ногах, один другого або другу. В хаті було весело. Ніхто не плакав. Молодіж „била пральника“ (terminus technicus), айшовши ся „на коті“

(Дальше буде)

Полеміка про „Літературно-Науковий Вістник всеукраїнський журнал“.

(Дальше*)

Конець — кінців Др. Копач має рачню і то велику рачню, закидаючи редакції „Л. Н. Вістника“, що в своїм журналі дає місце того рода публікаціям. Бо хотай журнал сей не видав ся для дїтвори, то однак може попасти їй в руки і — мати на сумління випустити молодих покоління. Сказати, що „Л. Н. Вістник“ — не є видавцем „для родин“ — се пуста балаканина — і мені видять ся, що сама редакція не була би дуже рада, як би наші інтелігентні родзини его проскрібували. Покликувати ся на інтересність таких творів — також беззміслиця. Бо для кого они интересні? А схлїбляти низьким інстинктам тих читачів, що в такій лектурі находять интересність — се дійсно негідне поважного журналу. Знаю, що у відповідь прийде ся мені почувти: „се чисто міщанська pruderie; так промовляє хиба лиш галицький катехит, або неблаганий приклонник суспільних завдань штуки“... Ну, нехай там і так буде. Я широ признаю ся, що не можу зрозуміти, для чого штука — хоть і не ставити собі „завдань суспільних“ — не має однак завдань сих узглядняти і для чого повинно ся признати штуці право для своїх власних цілей в данім разі по святити навіть інтерес суспільний. Мій розум міщанський диктує мені, що не суспільність штуці, але штука суспільности повинна бути підпорядкована.

Але час нам перейти до дальших „пояснень“ п. М. Л.-ого, в яких збиває погляд д-ра Копача, що „Л. Н. Вістник“ не повинен причиняти ся до ширеня анархізму між нашим народом. Квінтесенція его відповіді така: „Вістник“ не ширить анархізму, але тільки містить его статі, в яких анархістичні погляди популяризують ся (!). А інтерес так робити лежить в тім, „що редакція „Л. Н. Вістника“ стоїть на становищі міжпартійнім і не тільки допускає, але вважає навіть у високій мірі бажаним, аби ріжні питання біжучого житя освітлювали ся в нїм зі становища ріжних суспільно-політичних поглядів.“

Коли редакція „Л. Н. Вістника“ дій-

сно стоїть на такім „міжпартійнім становищі“, то чомуж не постарася о праці освітлюючі анархізм також з иншого становища. Прецінь се обовязок редакції, дбати о виконане заповідженої програми. А коли редакція сего не зробить і через те в журналі всі публікації трактують річ тільки з одного становища — (що як то фактично дїє ся в „Л. Н. Вістнику“), тогді не має она права називати свій журнал „безпартійнім“.

Впрочім оно в загалі не має змислу покликувати ся на своє безпартійне становище, аби на закид д-ра Копача дати вдоволяючу відповідь. Нехай собі становище „Л. Н. Вістника“ буде, яке хоче, то все таки не є він органом фаховим, де вільно дискутувати навіть питання сумнівні; де і автори і читачі є звичайно в дотичних питаннях фаховцями і проте можуть кожду публікацію критично осудити. „Л. Н. Вістник“ повинен радше поставити собі задачу, конкретні і певні з добутки науки популяризувати, а питання ще не рішені зіставити органам фаховим. Передовсім так повинен робити з тими питаннями, які тичать ся справи для народа дуже важної, де помилка може мати для загалу сумні наслідки. Бо припустім, що н. пр. анархізм є дійсно для народа шкідливий, або хоть би тільки непрактичний, — то чиж се не є в самім зароді страта часу і енергії — его ідеї і засади популяризувати? А коли такий засів принесе плоди, коли від теорії прийде до практики і потворять ся в народі гуртки анархістів, то чиж не вийде з того нова колода у ніг народу, нова запора для его свободного розвитку? Ба — можливо, що ся запора буде за велика на сили народу і зготує ему грїб, або нову довголітню неволю. Тоді вже не допоможе толкувати ся, що ось то ми сього не замірили, а працювали в найліпшій вірі і охоті служити народови..

Проте редакція такого журналу як „Л. Н. Вістник“ — добре на те повинна уважати, щоби не допускати до него публікації зі змістом сумнівним і для суспільности небезпечним. Бо за веї шкоди, як евенуально з занедбання такої осторожности вийдуть, відповідає морально таяж сама редакція, хоть би не знати як перед тим застерігала ся. Спускати ся на авторів — особливо таких як п. М. Л.-ий — на нічо не здасть ся, бо они не все уміють предвидіти наслідки своєї діяльности.

(Дальше буде)

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. В четвер: руско-кат.: Василія Ісп.; римо-кат.: Григорія В. — В п'ятницю: руско-кат.: Касіяна прл.; римо-кат.: Розини † Сух.

— Ексц Митрополит Шептицький повернув позавчера з Риму до Львова.

— В честь пам'яті нашого безсмертного кобзаря Тараса Шевченка урядили вчера ученики рускої гімназії у Львові (при ул. Сапіги) два концерти, оден рано о 10. год. виключно для учеників, другий вечером о 6. год. для ширшої публіки. Програми обох концертів були ті самі з тим, що на равншнім було ще слово вступне, виголошене учен. Дацком. Потім йшли музикально-вокальні продукції. Перше місце належить признати великому хорова учеників від проводом проф. Витошинського. Сей хор має вже свою вироблену славу, а вчера на вечірнім концерті своїм співом

заповнив всіх слухачів. Хор виконав три довші композиції: „Бандурист“ доволі удатну композицію Б. Калини (акад. Калиняка, що минулого року здав матуру), хор прях з оп. „Голіндець бурлака“ Вагнера і Д. Січівського „Хор невільників“ з оп. „Роксоляна“. Богато труду мусіло коштувати проф. Витошинського так знамените вишколене хорів, що співали без нот з пам'яті і вийшли без похибок. В сольових партіях зазначило ся кілька дуже гарних голосів, а між ними звертав на себе увагу красний голос теноровий учен. Хруща. По кождім виступі хору публіка одушевлена добрим виконанем приволовувала его оплесками до надатків. П. Калинякови справлено двічі грімку овацію, викликуючи его на естраду. Неменше зіспіваний був мужеский хор учеників під управою учен. Т. Винницького, що виконав поправно Кишакевича „Де Сян пливе“ і Лисенка „Гамалію“. Музикальна часть програми була заступлена трема точками, що також визивали бурі оплесків. Учен. Калитчук і Придаткевич відиграли скрипковий дует в супроводі фортепяну „Осінна пісня“ Мендельсона і потім сам учен. Калитчук виконав концертово Беріота „Фантазію і балет“ на скрипці з акомп. фортепяну. Сольо фортепянове відіграв учен. І. кл. Давидович Лисенка „Серенаду“. Як на него, 10-літнього хлопця, гра була дуже добра. З деклямаціями виступили учен. Придаткевич і С. Біляк. Перший віддеклямував поезію Шевченка „Іду, дивлю ся“, а другий Прольог до „Гайдамаків“. Обі деклямації вийшли доволі добре. Веї точки приймала публіка гарячими оплесками. Публіка зібрала ся повна велика сая гімнастична в новім будинку гімназії. На естраді поставлено погрудє Тараса серед зелени цвїтів на тлі розвішених килимів, чим піднесено святочний настрій обходу. Опускаючи салю публіка і хори відспівали стоячи народний гимн „Ще не вмерла Україна“.

— Конець ювілею в честь св. Івана Золотоустого. На закінчене святюванських торжеств відіслав оноді Кирило VIII, антиохійський патріярх, в Римі, в костелі св. Августина торжественне архієрейске богослужєнє, щоби подякувати Богови за наверненє ся на відрог-кат. Церкви кільканайцяти тисяч православних схизматиків в Сирії і Палестині. Се масове наверненє можна уважати великим успіхом унії Церкви східної з західною, чого бажав гарячо папа Лев XIII. Підчас памятных торжеств, що відбули ся минушого місяця в Ватикані, починєно деякі зміни в торжестві після вказівок папи Пія X. Сим хотїв папа Пій X. звернути увагу сьвіта на се, що він високо поважає східний обряд. Відомість про наверненє 12 тисячів схизматиків на відрокатолицкої Церкви в малій Азії зробила в сьвітї католицьким і в Римі велике вражєнє.

— Будова церкви в Вифлєсмі. Як зачуваємо з провінції, то деякі непокликані люди, а навіть на вид чужосторонні монахи, неправно в імені наших збирають складки на будову церкви в св. Землі. Щоби остережи перед простими обманцями наших жертводателїв, заявляємо, що за позволенєм намїсництва і за згодою і припорученєм нашого Митрополита лише підписані виключно мають право збирати по цілім краю складки на будову нашої церкви в Вифлєсмі з монастирем Братів-монахів Студитів з Скнилівської Лаври св. Антонія Печерського. Рівночасно заявляємо і осьміляємо ся наших Високодостойних Жертводателїв повідомити, що вще до тепер задержалисьмо ся у Львові збиранєм складок на сю ціль і що вже на другий тиждень виїжджаємо на провінцію в цілі збираня складок на згадану ціль і просимо о як найласкавійше поперте і поміч. Рівночасно пригадуємо, що ласкаві жертви на сю ціль можна або на руки Хв. Редакції наших щоденних дневників надсилати, або вще ліпше на адресу: „Настоятельства Студийської Лаври св. Антонія Печер.“ в Скниліві, почта Кульпарків. — О. Петро Курій, гр.-католич. парох Вифлєсму. Брат Йоан схимонах Студийської Лаври (ЧСТС).

— Нові церкви після плянів п. В. Нагірного будуть будувати отсі громади: Викоти, Брош-

*) Гл. ч. 46 „Руслана“.

